

Den Pædagogiske Værktøjskasse i UngiAarhus ØST og VEST.

Søren Küsch Larsen, faglig koordinator for pædagogisk udvikling og arbejdet med udsatte unge i UngiAarhus ØST og Stine Yde, faglig koordinator for pædagogisk udvikling i UngiAarhus VEST.

Forventninger, krav og pædagogisk faglighed.

For tiden er der generelt set mange, og ikke mindst høje, forventninger til det pædagogiske felt og herunder til den pædagogiske faglighed. Disse forventninger kommer fra mange forskellige steder; der er høje politiske ambitioner og visioner for, hvad feltet skal 'producere'. Den pædagogisk faglige refleksion og begrundelse udgør en væsentlig del af fundamentet for den bedst mulige pædagogiske praksis. Det gør samtidigt den enkelte pædagog praksis til en direkte del af svaret på de mange krav, forventninger og visioner.

Alt dette, og meget mere kræver, at den enkelte pædagog og pædagogiske institution, det enkelte fritidscenter og den samlede organisation kontinuerligt understøtter den pædagogiske praksis og udviklingen af denne.

Vilkårene for faglig understøttelse og udvikling.

I 'UngiAarhus', som er den samlede betegnelse for Fritids- og Ungdomsskoleområdet i Aarhus Kommune, hvor ungdomsskole, fritidsklub, ungdomsklub, pædagogisk ledede legepladser og ungemiljøer er funderet i ungdomsskolelovgivningen og organisatorisk set er samlet i Magistratsafdelingen for Børn og Unge, arbejder vi på mange forskellige måder med at understøtte og udvikle den fritidspædagogiske praksis.

At arbejde med faglig understøttelse og udvikling er i sig selv en opgave der kræver overblik, fokus og koordinering. Når det samtidig sker i en organisation på den størrelse som Børn og Unge i Aarhus Kommune har, er det afgørende, at der bliver kommunikeret klart og tydeligt, og at den 'hjælp' man har brug for i den pædagogiske hverdag, er tæt på, tilgængelig og overskuelig. Den pædagogiske hverdag er travl. Som pædagog skal man både have den konkrete tid sammen med børn og unge, hvor det egentlige arbejde sker, og arbejde med dokumentation, faglige forberedelser, udarbejdelse af underretninger/forberedelser til netværksmøder og støtteindstillinger, oplæg for forældre og samarbejdspartnere og deltagelse i tværgående samarbejdsprojekter, og forberede indlæg på møder mm.

Derfor har vi i UngiAarhus ØST og VEST (to af de fem områder/distrikter som det samlede UngiAarhus er opdelt i) udviklet 'Den Pædagogiske Værktøjskasse' (DPV). Ideen om en Pædagogisk Værktøjskasse er på ingen måde ny, men den specifikke måde vi har tænkt og udformet den på, kan måske være inspirerende og brugbar for andre end os selv: - En måde der både forholder sig til den faglige udvikling og understøttelse, samt de vilkår den pædagogiske praksis er underlagt. Den forsøger at kombinere begge dele på en konkret og relevant måde.

Konkret, let tilgængelig og relevant understøttelse - DPV i ØST og VEST .

DPV i ØST og VEST består af to dele; en fysisk udgave, som befinder sig på de ca. 20 matrikler i ØST og VEST og en virtuel udgave, der er ved at blive udarbejdet på den virtuelle platform 'Microsoft Teams'.

Den fysiske udgave, som befinder sig ude i de enkelte enheder i fritidscentrene, er helt konkret er en speciallavet reol med påskriften 'Den Pædagogiske Værktøjskasse' samt en række bogkassemoduler monteret og et lille indbygget arbejdsbord.

Den bliver leveret med alt det basismateriale, der er standard for det fritidspædagogiske arbejde. Tillige indeholder den det materiale som er politisk eller ledelsesmæssigt bestemt, der skal arbejdes med og ud fra:

Tillige indeholder den det materiale som er politisk eller ledelsesmæssigt bestemt, der skal arbejdes med og ud fra:

- Skabeloner til ungesamtaler
 - Eksempler på handleplaner
 - Pædagogiske forløb
 - Vores områdeudviklingsplan
-
- Faglitteratur
 - Beskrivelser af hvad der sker, når man har sendt en underretning
 - Diverse materiale til arbejdet med Kvalificeret selvbestemmelse og vitaliseringsmodellen
 - Hjælp til at forberede netværksmøder
 - Børn og unge politikken i Aarhus Kommune
 - Fritids- og ungdomsskoleplanen
 - Materiale til arbejdet med stærkere læringsfællesskaber (bl.a. materiale til beskrivelse af øvebaner og eksempler på dataindsamling)
 - Ungdomsskolemateriale (f.eks. valgfagskatalog)

Derudover er det hensigten, at medarbejderne selv skal samle alt deres eget lokale pædagogisk relevante materiale såsom fagbøger, færdigbeskrevne pædagogiske forløb, kursusmaterialer og hvad der ellers måtte høre til deres pædagogiske værktøjskasse.

Den virtuelle udgave er i sin grundstruktur organiseret på samme måde som den fysiske. Den rummer i udgangspunktet mange af de samme materialer som den fysiske bare i digitale udgaver. Der kan skrives i dem, de kan printes eller videresendes med det samme. Desuden vil der i den virtuelle udgave være samtalefunktion/chat, links samlinger til faglitteratur og artikler og tidsskrifter og tutorials.

Det giver mulighed for at dele viden og materialer med hinanden på tværs af organisationen. Netop, fordi den er digital, kan vi distribuere og opsamle nyt materiale, kommunikere både vertikalt og horisontalt og skabe let tilgængelighed både internt og eksternt.

Man kan overordnet sige at 'Den Pædagogiske Værktøjskasse' forsøger at kombinere løsninger på en række udfordringer for det at bedrive og udvikle på pædagogisk praksis.

Helt centralt står, at man konkret skal kunne gå hen til Værktøjskassen og 'spørge om hjælp', og så skal den gerne med det samme, kunne komme med et brugbart 'svar'

Pædagogik tager afsæt i et konkret behov eller ønske.

Alt dette er intet værd, hvis ikke det kan bruges i den fritidspædagogiske praksis.

Den konkrete anvendelse af den pædagogiske værktøjskasse skal give mening for det pædagogiske personale, hvorfor vi løbende evaluerer på, hvordan personalet oplever brugen af værktøjskassen, om der er materialer, som er overflødige, eller om der er mangler. I den forbindelse samler vi de konkrete erfaringer personalet sammen gør sig med brugen af værktøjskassen. Vi vil gerne dele nogle enkelte konkrete eksempler med jer, som viser, hvordan værktøjskassen beriger den pædagogiske hverdag;

1 - DPV indeholder forskellige former for handleplaner, som ofte er taget i anvendelse, når vi skal have ny inspiration til, hvordan man kan lave handlingsplaner for en ung/elev. Det er nemt og sparer os for en masse tid, at vi blot kan gå i 'værktøjskassen' efter pædagogiske redskaber.

2 - I klubben i Skjoldhøj er DPV blevet anvendt flittigt af praktikvejlederen i klubben, når han vejleder sine studerende. Materialet i kassen er medvirkende til at give den studerende en god fornemmelse af og overblik over, hvad vi som fritids- og ungdomsskoleområde har som pædagogisk fundament, og hvordan vi organisatorisk er bygget op.

3 - I flere af klubberne i UngiAarhus ØST og VEST har vi med meget udsatte og sårbare unge at gøre. Der skrives jævnligt underretninger, og her har vi haft god gavn af DPV, når vi har brugt de konkrete tjeklister, der er i forbindelse med 'den gode underretning'. Det har sikret os, at vi har nået 'hele vejen' omkring, og at alle skriver en underretning ud fra de samme krav.

4 - I tidsmæssigt pressede situationer i hverdagen, hvor vi hurtigt skal handle f.eks. ved akutte ungesamtaler, er det en gave, at vi hurtigt kan gå hen til den pædagogiske værktøjskasse og hive samtalemodeller ud, som der kan skrives i med det samme.

5 - I klubberne og i Klubskolen er vi indimellem 'løbet tør' for gode ideer og handlemuligheder ift. et barn/en ung – her har DPV været os en hjælp, hvor vi har kunnet søge ny inspiration i form af helt konkrete forløb (f.eks. vredesforløb), som vi kan prøve af sammen med den unge/barnet.

6 - Vi har gentagne gange oplevet, at det er rigtig rart, at vi kan sparre med vores kolleger om det samme pædagogiske materiale/indhold, som alle som minimum har i deres værktøjskasser på tværs af ØST/VEST. Det bygger et fælles og tværgående sprog op, som gør det lettere at formidle på tværs og samtidig skaber mulighed for endnu bedre opgaveløsning.

Måske 'Den Pædagogiske Værktøjskasse' er noget for jer?

Erfaringen og evalueringerne viser, at det pædagogiske felt har behov for, og selv efterspørger, faglig udvikling, mulighed for vidensdeling, overblik over og gennemsigtighed i, hvad den politiske opgave består i, mulighed for fagligt at kunne udvikle sig sammen med sine kolleger, let og umiddelbar adgang (både analogt og virtuelt) til de materialer, der er grundlæggende for det fritidspædagogiske arbejde og et 'sted' at henvende sig, når man er i tvivl eller bare har brug for input.

Alt dette har vi erfaret, at Den Pædagogiske Værktøjskasse (DPV) i praksis kan være med til at understøtte. Som en slags faglig 'infrastruktur' kan den som sådan omsættes og bruges i alle mulige sammenhænge og organisationer. Hvis du eller I tænker, at I gerne vil høre mere, er I mere end velkomne til at tage fat i en af os. God arbejdslyst.